

**Cədvəl 5. Ağdaş rayonu, Qumlaq kəndi ərazisində
müxtəlif su normaları ilə aparılmış yuma təcrübəsi zamanı
torpaqların şorlaşma dərəcəsinin dəyişməsi**

Dərin lik, sm	Yuma norması, m ³ /ha	HCO ₃ ⁻	Cl ⁻	SO ₄ ²⁻	Anion- ların cəmi	Ca ²⁺	Mg ²⁺	Na ⁺	Duz- ların cəmi	Quru qalıq
Uzvi-mineral kompleks meliorativ maddə verməklə yuma (R-6)										
0-25	İlkin şorlaşma	0,012 0,20	0,199 5,61	1,402 29,21		0,209 10,46	0,240 20,01	0,105 4,55	2,167	2,18
	4000	0,013 0,22	0,024 0,68	0,615 12,81		0,250 12,50	0,015 1,21	–	0,917	0,93
	8000	0,013 0,22	0,009 0,25	0,270 5,63		0,111 5,54	0,007 0,56	–	0,410	0,42
	12000	0,015 0,24	–	0,182 3,80		0,076 3,78	0,003 0,26	–	0,276	0,29
25-50	İlkin şorlaşma	0,012 0,20	0,164 4,63	1,296 26,99		0,194 9,71	0,219 18,24	0,089 3,87	2,076	2,08
	4000	0,013 0,22	0,029 0,81	0,630 13,13		0,223 11,24	0,067 2,92	–	0,962	0,96
	8000	0,015 0,24	0,010 0,28	0,311 6,48		0,125 6,271	0,009 0,729	–	0,470	0,48
	12000	0,015 0,24	–	0,204 4,25		0,081 4,033	0,005 0,457	–	0,305	0,33
50-100	İlkin şorlaşma	0,012 0,20	0,183 5,14	1,315 27,40		0,216 10,81	0,203 16,91	0,116 5,02	2,045	2,09
	4000	0,013 0,22	0,200 5,63	1,440 30,00		0,305 15,23	0,218 18,19	0,056 2,43	2,232	2,34
	8000	0,015 0,24	0,115 3,24	0,649 13,53		0,242 12,09	0,059 4,92	–	1,080	1,08
	12000	0,015 0,24	0,033 0,93	0,320 6,67		0,115 5,76	0,025 2,08	–	0,508	0,54
100-150	İlkin şorlaşma	0,013 0,22	0,220 6,19	1,249 26,01		0,233 11,63	0,178 14,80	0,138 5,99	2,031	2,04
	4000	0,013 0,22	0,266 7,49	1,397 29,10		0,251 12,56	0,205 17,10	0,165 7,15	2,297	2,30
	8000	0,013 0,22	0,114 3,22	0,711 14,81		0,307 15,37	0,048 2,40	0,011 0,48	1,204	1,23
	12000	0,015 0,24	0,048 1,36	0,371 7,73		0,161 8,03	0,016 1,30	–	0,611	0,63

Yumadan sonra torpaqda qalan MgSO₄-ın miqdarı yuma normasından asılı olaraq 1,137 %-dən 0,032; 0,019 və 0,016 %-

50 sm-lik qatından yuyulan duzların faizlə miqdarı yuma normalarına uyğun olaraq 0,57; 0,52 və 0,38% artıq olmuşdur.

Cədvəl 6. Ağdaş rayonu, Qumlaq kəndi ərazisində müxtəlif su normaları ilə aparılmış yuma təcrübəsi zamanı torpaqda qalan duzların miqdarı, %-lə

Dəri nlik, sm	Yuma norması, m ³ /ha	Ca(HCO ₃) ₂	CaSO ₄	MgSO ₄	Na ₂ SO ₄	MgCl ₂	NaCl	Duz-ların cəmi	O cümlədən	
									Zərərli duzlar	Cəmdən %-lə
Üzvi-mineral kompleks meliorativ maddə verməklə yuma (R-6)										
0-25	İlkin şorlaşma	0,016	0,698	1,137	-	0,050	0,266	2,167	1,453	67,05
	4000	0,018	0,835	0,032	-	0,032	-	0,917	0,064	6,98
	8000	0,018	0,362	0,019	-	0,012	-	0,411	0,031	7,54
	12000	0,019	0,241	0,016	-	-	-	0,276	0,016	5,80
25-50	İlkin şorlaşma	0,018	0,647	1,094	0,054	-	0,226	2,037	1,374	67,45
	4000	0,018	0,749	0,127	-	0,039	-	0,933	0,106	17,79
	8000	0,019	0,410	0,027	-	0,013	-	0,469	0,040	8,53
	12000	0,019	0,258	0,027	-	-	-	0,304	0,027	8,88
50-100	İlkin şorlaşma	0,016	0,722	1,007	-	0,006	0,294	2,045	1,317	63,91
	4000	0,018	1,021	0,900	-	0,152	0,142	2,233	1,194	53,47
	8000	0,019	0,806	0,101	-	0,154	-	1,080	0,255	23,61
	12000	0,019	0,375	0,069	-	0,044	-	0,507	0,113	22,28
100-150	İlkin şorlaşma	0,018	0,776	0,876	-	0,010	0,350	2,036	1,236	60,89
	4000	0,018	0,839	1,006	-	0,016	0,418	2,297	1,440	62,69
	8000	0,018	1,030	-	-	0,144	0,026	1,204	0,138	11,46
	12000	0,019	0,530	-	-	0,062	-	0,614	0,062	10,10

Qeyd: R-6 meliorantının tətbiqi ilə aparılan yuma variantında 100-150 sm-lik qatda 8000 və 12000 m³/ha norma ilə yuma zamanı 0,016 və 0,003% CaCl₂ əmələ gəlmişdir.

Torpağın ikinci yarım metrlik qatına 4000 m³/ha yuma normasının heç bir təsiri olmadığını cədvəl 5-dəki məlumatlardan aydın görünür. Bu yuma normasının təsiri ilə 50-